

Christelijke levensstijl

Liturgiesuggesties:

Psalm 84: 1, 2 en 6 (OB)

Psalm 26: 1 en 5

Efeziërs 4:17-32

Opwekking 222: 1 en 2

Zondag 33 HC

Opwekking 222: 3 en 4

Na verkondiging: Gezang 473: 1, 2, 3 en 4

Psalm 106: 1

Psalm 106: 22

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Christenen ... zijn andere mensen.

Geloof ... verandert je.

Je gaat anders denken, anders praten, anders doen!

En dat valt op.

Je bent als christen ... opvallend anders.

Als je daar niets van merkt in je leven ... wordt het tijd je eens af te vragen of je wel een christen bent.

Je kunt jezelf wel makkelijk een christen noemen, ... maar werkelijk een christen zijn, ... dat is wel iets anders.

Zodra je je 'oude mens' als een versleten jas uittrekt ... en je het witte doopkleed van een nieuw leven met Christus hebt aangetrokken, ga je niet langer ongemerkt door het leven.

Soms zal dat respect afdwingen, maar veel vaker weerstand oproepen, verzet, irritatie.

Dan is vandaag zo ...

Dat was vroeger niet anders.

Ik neem u en jullie mee terug in de tijd.

Het zijn de dagen van ná de hemelvaart van de Here Jezus.

De tijd van de Zendingsreizen van de apostel Paulus.

*

Ergens ver weg ... in het Midden Oosten - in het tegenwoordige Turkije - lag eertijds een grote, geweldige havenstad: Eféze of Éfeze.

In die tijd was het de eerste wereldstad van Klein-Azië.

Het middelpunt van de laat-griekse cultuur.

Samen met Jeruzalem en Athene behoorde Efeze tot de drie heiligste steden van de oudheid.

Efeze - met z'n Artemisium, het heiligdom van de godin Artemis - het godsdienstige centrum voor de oosterse mysteriën godsdienst.

De tempel, waarin de godin Artemis - in de gestalte van een beeld - werd vereerd, behoorde tot de zeven wereldwonderen van de oudheid.

Dat beeld van deze godin met de vele borsten was - zo geloofde men in die tijd - zomaar uit de hemel komen vallen.

Helemaal bezeten waren ze daar in Efeze van hun godin Artemis - ook wel Diana genoemd.

De godin van de vruchtbaarheid.

En je begrijpt misschien dat die vruchtbaarheid - seks, zeggen we vandaag de dag - een grote plaats innam in het leven van de inwoners van Efeze.

Alles draaide in Efeze om de tempel van de godin Artemis en om de seks die daar bedreven werd.

Tempelprostitutie - met meisjes en met jongens.

Niet iedereen volgde de meerderheid in het kwade.

Ook toen waren er mannen en vrouwen, jongens en meisjes, die van die seksistische levensstijl wilden loskomen.

Die helemaal anders wilden leven.

Maar ... het lukte niet.

Ja, soms voor een tijdje - dan ging het goed - maar al gauw vielen ze weer terug in het oude leven van eerst.

't Is ook moeilijk om nee te zeggen en om nee te doen!

Om anders te zijn, dan de groep, dan de grote massa.

Moeilijk om - in de grote stad - je leven helemaal anders in te kleden.

Waar wij het soms moeilijk mee hebben ... hadden ze het toen in Efeze niet minder moeilijk mee.

Je wilt wel ... maar je kunt niet.

Je bent machteloos, je bent krachteloos.

Zo ging het met sommige van de inwoners van die grote havenstad Efeze.

Totdat ... totdat zij de Here Jezus leerden kennen!

*

Er was namelijk een man in Efeze gekomen, een zekere Paulus.

Die man had als een zendingsdominee en evangelist de mensen in Efeze van de Here Jezus verteld.

Enkele jaren had hij in Efeze gewerkt en gepreekt.

En zo vormde zich - in dat grote Efeze van die tijd - een groep van mensen, een gemeente van de Here Jezus Christus.

Mensen die het nodig hadden om af en toe een bemoedigend woord te horen.

Mensen die er regelmatig aan herinnerd moesten worden dat ze helemaal anders waren dan de mensen waar ze in hun dagelijks leven mee omgingen.

(Tussen haakjes: Nadat Paulus een aantal jaren gepreekt had in Efeze, was hij verder getrokken.

Want - zegt de Bijbel - de Geest dreef hem voort naar andere plaatsen.)

Maar ... je kunt elkaar wel uit het oog verliezen, maar ... niet het hart!

Paulus onderhield contact met de gemeenten die hij gesticht had.

En omdat er in die tijd nog geen telefoon, fax, email of iets dergelijks was ... schreef Paulus aan die gemeenten zijn brieven op perkament.

In één van die brieven, die wij kennen als de brief aan de gemeente van Efeze, schrijft hij die woorden van de tekst van vanmiddag: "Gij geheel anders ... gij hebt Christus leren kennen."

*

Waarin zijn christenen nou anders dan niet-christenen?

- Christenen wonen in dezelfde huizen als niet-christenen.
- Christenen rijden in dezelfde auto's als niet-christenen.
- Christenen lezen dezelfde kranten en tijdschriften als niet-christenen.
- Christenen kijken naar dezelfde tv-programma's als niet-christenen.
- Christenen kijken net als niet-christenen met twee ogen de wereld in.

Allemaal goed en wel ...

Maar in Efeziërs 4 vers 20 geeft de apostel Paulus aan waarom een christen er toch een andere stijl van leven op nahoudt.

Het grote keerpunt in zijn of haar leven is geweest:

"Gij hebt Christus leren kennen!"

Omdat christenen Jezus Christus hebben leren kennen ... daarom is hun leven helemaal anders geworden.

Hoe?

- Je hebt het evangelie van Jezus Christus gehoord: kinderbijbel, ouders, school, juf of meester, zondagschool, kerk, catechisatie, kerkdienst, club, J.V..
- Je hebt je er met huid en haar aan overgegeven.
- Je hebt met je hart 'ja' gezegd tegen de Here Jezus en Zijn werk.
- Je bent door een persoonlijk geloof aan Hem verbonden.

En dát heeft alles anders gemaakt.

Je hebt een nieuw leven gekregen, een schatrijk leven.

Je weet immers:

- Al mijn zonden zijn verzoend in Zijn bloed.
- Mij kan de dood niet meer deren: Jezus Christus heeft overwonnen.
- Er wacht mij daarom - na dit leven - een machtige erfenis.

Maar er zit ook een andere kant aan.

Wie in Jezus Christus gelooft ontvangt Hem niet alleen als Heiland - als Redder en Verlosser, maar ook als Heer.

- Want Hij heeft mij gekocht en betaald met Zijn bloed.
- Ik wil Hem eren en dienen in leven en in sterven.
- Ik ga doen wat Hij wil en laten wat Hij niet wil.

Dat heeft allemaal niets te maken met slavernij of slaafse gehoorzaamheid.

Want als je toch veel van je vriend of vriendin houdt, van je man of je vrouw, dan wil je toch ook graag doen of laten wat hij of zij wil?

Nou dan, ... als je veel van Jezus Christus houdt ...

Gij geheel ... anders!

Je bent een ander mens geworden.

En anderen kunnen dat aan je zien.

Je handel en je wandel is anders.

Je stijl van leven is veranderd.

Kortom: Je bent geen christen ... omdat je er een christelijke levensstijl op na houdt. Maar je houdt er een christelijk levensstijl op na ... omdat je christen bent geworden. Over die christelijke levensstijl gesproken ... daar kom ik straks nog op terug.

*

"Gij geheel anders, gij hebt Christus leren kennen."

Hoe waren nu, jongelui, broeders en zusters, die mensen waaraan Paulus schrijft ... helemaal anders geworden?

Door het werk van Paulus misschien?

Doordat ze tot het geloof zijn gekomen?

Beide zijn wáár.

Maar wie gebruikte Paulus en wie werkte door hem?

En wie brengt mensen, dus ook u en jou en mij, tot geloof?

Antwoord: De Heilige Geest.

Ze waren daar in Efeze helemaal anders geworden ... door de Heilige Geest.

Die Heilige Geest, die was hen geschonken ... toen ze Christus hadden leren kennen.

Paulus is daarover heel duidelijk.

In het begin van zijn brief schrijft hij zelfs ... dat ze "verzegeld zijn met de Heilige Geest."

En in vers 30 van hoofdstuk 4 heeft Paulus het opnieuw over de Heilige Geest als een zegel.

Een zegel.

Dat was een teken van echtheid. Onderaan een brief.

Een lakzegel met daarin een afdruk van de zegelring van de afzender.

Ik moest denken aan een ander voorbeeld dat Paulus in zijn brieven gebruikt.

Dan schrijft hij dat christenen, dat mensen die in de Here Jezus Christus geloven, een brief van Christus zijn.

"Onze brief zijt gij, geschreven in onze harten, kenbaar en leesbaar voor alle mensen, daar gij toont een brief van Christus te zijn."

Broeders en zusters, jongelui, u en jij en ik, wij mogen brieven van Christus zijn.

En op die brief zit het zegel geplakt van de Heilige Geest.

Een brief die God stuurt aan alle mensen.

Waarin Hij schrijft dat Hij de wereld zo lief heeft, dat Hij daar Zijn eigen Zoon aan prijsgeeft.

Een brief van Christus te zijn.

Met het zegel van de Heilige Geest erop geplakt.

Daarom zijn mensen ... helemaal anders geworden.

Helemaal anders toen ze Christus leerden kennen en met Hem ... de Heilige Geest Zijn intrek in hun levens nam.

Helemaal anders!

Helemaal ... anders?

Nou ja, helemaal ...?

Iedere keer was er weer de verleiding van het oude leven.
Het leven, zoals ze dat eerst gekend hadden.
Iedere keer weer moesten ze zich 'omdraaien' van dat oude leven, zich 'afkeren' ,
moesten ze ... bekeerd worden.

Omdraaien, omkeren, bekeren, 180 graden om.
Dat is, broeders en zusters, jongelui, het werk van de Heilige Geest in iemand leven.
O ja, over omkeren, bekering, gesproken ...
Velen zeggen: Eén keer in m'n leven, dat is genoeg.
Eén keer in m'n leven maak ik die zwaai van 180 graden om.
Het oude leven heb ik achter me gelaten, het nieuwe leven ligt in al z'n schoonheid
vóór me.
Eén keer ... is genoeg!
Dat dacht je ?

De Bijbel zegt: Omkeren, dat moet telkens weer gebeuren, ... elke dag zelfs!
Elke dag zullen we moeten kiezen.
Elke dag - schrijft Paulus - zullen we die oude mens moeten afleggen en elke dag,
die nieuwe mens aandoen.
't Is net als met je kleren die je elke dag aantrekt en weer uitdoet.
's Avonds als je gaat slapen doe je je kleren van die dag uit - ik neem teneminste aan
dat je niet met je kleren aan naar bed gaat ...
En zoals je je kleren elke dag uitdoet ... zo doe je dat ook met je kleren van je oude
mens.
Hoe kun je anders 's avonds gaan slapen, vóórdát je de Here God gebeden hebt om
vergeving van je zonden?
Dat kan toch niet?

Een voorbeeld?
Hoe kun je 's avonds gaan slapen als je die dag een fikse ruzie gehad hebt met je
ouders of ... met je vriend of vriendin.
Daar moet je toch eerst samen over kunnen praten?
Dat moet je toch eerst samen uit praten?
Anders slaap je toch niet lekker?

Eerst die oude mens uitdoen en morgen ... die nieuwe mens weer aantrekken.
Opvallend is ... als het goed is wordt die oude mens steeds ouder en die nieuwe
mens steeds nieuwer.
Dat is nu het wonder van Gods genade, van Zijn Heilige Geest.

*

"Gij geheel anders."
Nog even iets over die oude mens en die nieuwe mens waarover Paulus het heeft.
Die oude mens ... dat is de mens die niet gehoorzaam wil zijn aan God.
Dat is de mens zoals die van nature is:
- De mens met het dikke ik, dat steeds dikker wordt ten koste van die ander.
- Die geneigd is God en de naaste niet lief te hebben, maar in het ergste geval ... te
haten.
- Die de zonde liefheeft, al weet hij misschien niet eens wat zonde is.

- Die de oren dicht heeft voor Gods stem en de ogen gesloten houdt voor Gods Woord.

Dat is de oude mens.

De mens zoals die van nature is.

Want uit zichzelf zoekt een mens God niet.

Uit zichzelf heeft een mens een hekel aan wat God zegt.

Uit zichzelf is de mens een grote, eigenwijze, egoïst.

De oude mens.

En die nieuwe mens dan?

- Dat is de mens zoals de Heilige Geest je maakt.

- Dat is de mens die God en de naaste hartelijk liefheeft.

- Dat is de mens die graag doet wat God van hem of haar vraagt.

- Dat is de mens die de Here Jezus als een discipel wil volgen ... waar Hij ook heen gaat en welke wegen Hij ook met je gaat.

De nieuwe mens. De vernieuwde mens.

Paulus schrijft in vers 23 dat je geest door de Heilige Geest vernieuwd / verjongd wordt ... zodat je over de dingen van het leven ook anders gaat denken.

Dat verschil tussen oude en nieuwe mens ... dat is levensgroot.

Dat komt natuurlijk naar buiten.

Dat wordt zichtbaar in je leven.

Anderen merken dat aan je.

Soms gaat dat van de ene dag op de andere.

Vaker gaat is het een groeiproces.

Het gaat dan veel geleidelijker.

*

"Gij geheel anders."

We komen bij de praktijk.

In vers 25-32 gaat Paulus hierop uitgebreid in.

Je zou kunnen zeggen, hij tekent hier het profiel van een christen.

* Paulus begint met te zeggen dat een christen de leugen moet afleggen en de waarheid moet spreken.

Waarom?

Omdat de leugen altijd ten koste gaat van die ander.

Want de leugen is geïnspireerd door de vader van de leugen, de duivel.

En hij is de mensenmoeder van de beginne.

In de gemeente van Jezus Christus mag de leugen geen plaats hebben, zegt Paulus.

Daar moeten we elkaar kunnen vertrouwen.

Daar moeten we op elkaar aan kunnen.

Als we elkaar zouden moeten wantrouwen, kunnen we als christenen onmogelijk goed functioneren.

Je mag als christen dus niet liegen.

Je moet als christen de waarheid spreken.

* Het tweede dat Paulus noemt gaat over kwaad worden.

Mensen worden soms kwaad.

Dat gebeurt regelmatig.

Meer dan eens ook terecht.
Maar laat die kwaadheid zich niet bij je vastzetten.
Ga er niet mee naar bed.
Want dan gaat het verkeerd.
Dan geef je de duivel ook een plek om op te gaan staan.
Christenen behoren zich van niet-christenen te onderscheiden doordat ze niet kwaad blijven.
Vergevensgezind. De minste willen zijn.
Voordat de zon ondergaat moet je die kwaadheid uit je hart wegdoen, zegt Paulus.
Je moet als christen niet kwaad blijven.

* Het derde dat niet thuishoort in de levensstijl van een christen is ... stelen.
Wie goed luistert merkt dat Paulus hiet twee houdingen afwijst.
Allereerst de houding van degene die weigert te werken en die op een oneerlijke manier aan de kost komt.
Da's natuurlijk vandaag weer geweldig actueel.
De WW-er die er zwart nog meer bij verdient dan z'n uitkering van de Sociale Dienst.
Er is heel wat verziekt en er is heel wat corrupt.
Het schijnt voor de overheid erg moeilijk om hier vat op te krijgen.

De tweede houding die Paulus afwijst is de houding van iemand die wel werkt - misschien wel heel hard - maar die alles wat hij of zij verdient, voor zichzelf houdt en zijn inkomen alleen aan zichzelf besteedt.
Dat is ook geen christelijke houding.
Wie de nieuwe mens heeft aangedaan, is mededeelzaam.

* Een ander kenmerk van een christen is, dat hij geen gore taal, geen schuttingtaal gebruikt.
Dat is weer zo'n voorbeeld uit het dagelijks leven, waarvan je misschien geneigd bent te zeggen: Is dat nu zo erg?
Wat doet dat er nu toe.
Maar volgens Paulus is dat nu juist één van de dingen waaraan je een christen moet kunnen herkennen.
Hij doet niet mee aan gore praat.
Wat hij wel doet, is iets opbouwend zeggen waar dat te pas komt.

* Bitterheid - bijtende opmerkingen aan het adres van een ander;
Gramschap - te denken is aan opvliedigheid;
Toorn - woede-uitbarstingen;
Getier - geschreeuw tegen degene op wie de woede zich richt.
Gevloek - lastering en smaad;
Gescheld ...
Het past volgens de Bijbel niet bij een christen die met Christus de Heilige Geest heeft ontvangen.

Wat wel past is ... vriendelijkheid, barmhartigheid, vergevingsgezindheid.
Daaraan kun je een christen kennen.
Wat een christen weet van vergeven ... omdat hij weet dat God hem zijn zonden heeft vergeven.

Helemaal anders dus.

Men was, broeders en zusters, jongelui, die levensstijl niet gewend in die tijd.

Men liet zich leiden door eigen begeerten.

- Had je trek in een andere vrouw ... geen probleem.

Mocht er een kind van komen ... een vondeling meer of minder was geen probleem.

- Had je geen zin om te werken ... slaven genoeg om de smerige karweitjes te doen.

- Wilde je hogerop komen in de politiek ... smeergeld deed wonderen.

De Grieks-hellenistische samenleving was in de dagen van Paulus een verdorven en een corrupte samenleving.

Zo van: Zet de bloemetjes maar buiten ... we zien wel wat er van komt.

Nou, we hebben het gezien.

Ik denk, broeders en zusters, jongelui, dat onze maatschappij van vandaag niet veel meer verschilt van die in de dagen dat de apostel Paulus preekte in Efeze.

Ik ben beslist geen doemdenker, maar iedereen ziet om zich heen dat het inhoudelijk niet goed gaat met onze samenleving, waarin God ons een plaats heeft gegeven.

Het zal - in onze van God en zijn gebod vervreemde maatschappij - steeds moeilijker worden om er een christelijke levensstijl op na te blijven houden.

En toch ... vind ik dat een uitdaging.

Om er een andere levensstijl op na te blijven houden.

Omdat ik mag weten, dat de Heilige Geest in mij werkt.

En niet alleen in mij, ook in u en in jou.

Door de Heilige Geest geleid zal het leven van een christen er - volgens Paulus / volgens Gods Woord - anders blijven uitzien dan dat van iemand die niet aan Christus verbonden is.

Samen met anderen zullen we leren wat de Here van ons vraagt.

Samen zullen we - levend bij een open Bijbel;

- biddend om de leiding van de Heilige Geest;

- staande in de gemeente van de Here Jezus Christus, ... gaan ontdekken dat wij anders leven dan zij die Christus niet kennen.

Gij geheel anders ... gij hebt Christus leren kennen!

Of niet soms.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden – 28 november 1999

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !